

TOINEN ASKEL

„Vperjodin” 11. n:ssa me tervehdimme puoluetta vaille jääneen puolueen Neuvoston ensimmäistä askelta*. Kysyimme itseltämme: riittääkö Neuvostolla järkeä ja rehellisyyttä ottaa toinen askel uudella tiellä vai eikö riitä? Olemme nyt vastikään saaneet Venäjältä tiedon, että *toisen askeleen on ottanut Keskuskomitea*. Tässä siitä asiasta ne asiakirjat, jotka voidaan julkaista viivyttelemättä.

1) Keskuskomitean vetoamus puolueelle maaliskuun 4 pltä 1905.

Puolueelle.

Toverit! Vallankumous Venäjällä on alkanut! Sen prologi on kumoamattomasti todistanut, että vallankumouksen tärkeimpänä ja sen lopputuloksen ratkaisevana voimana on kaupunkiproletariaatti. Vallankumouksen lopputuloksen jouduttaminen, suunnitelmallisuuden tuominen kansanjoukkojen vallankumoustaisteluun ja varsinkin vallankumouksen tulosten maksimaalinen huomioiminen proletariaatin etuja vastaavasti riippuu kuitenkin hyvin suuresti puolueemme voimien todellisesta tilasta ja organisaatiosta. Historian velvoittamana puolueemme on poliittisesti ja moraalisesti edesvastuussa Venäjän proletariaatille, koko kansallemme ja vihdoin koko maailman proletariaatille. Siinä tilassa, jossa puolueemme on nykyään, se on kykenemätön täyttämään velvollisuuksiaan siinä määrin, kuin se on välttämätöntä ja mahdollista niiden voimien tilan kannalta, jotka potentiaalisesti ovat Venäjän sosialidemokratian käytettävissä. Katsoen tällä haavaa sopimattomaksi ajan puolesta ja hyödyttömäksi selvitellä asiapaperien mukaan sitä, missä määrin puolueemme eräät huomattavat jäsenet, vaikutusvaltaiset ryhmät ja kokonaiset puolue-elimet ovat puolueen sisäisessä toiminnassaan pitäneet ohjeenaan syviä poliittisia motiiveja tai intelligenttistä kuohaa,— sanalla sanoen, kajoamatta kysymykseen, kuka ja missä määrin on syyppää puolueen syvään desorganisoi miseen, Keskuskomitea, tuntien vastuunalaisuutensa koko painon, lausuu koko

* Ks. tätä osaa, ss. 228—233. *Toim.*

puolueen edessä julki lujan päätöksensä tehdä kaiken voitavansa turvatakseen puolueelle välttämättömän yhtenäisyyden ja estääkseen lopullisen kahtiajakaantumisen. Vallankumouksen kehitys asettaa Venäjän sosialidemokratialle miltei joka päivä koko joukon uusia kysymyksiä. Monet näistä kysymyksistä on taktiikassamme hyvin heikosti hahmoiteltu, koska sitä on kehitelty etupäässä „rauhan“-aikaa vastaavasti. Useihin muihin kysymyksiin puolueemme aikaisemmasta kokemuksesta ei löydy lainkaan vastausta, sillä ne ovat uusien, vastailmestyneiden syiden asettamia. Puoluekirjallisuus tulee tietysti avuksi, mutta sen vastaukset eivät aina tyydytä paikallisia työntekijöitä täydellisuuden, yhtenäisyyden ja yleisesti tunnustetun auktoriteettisuuden mielessä. Aivan viime aikoina huomattava määrä komiteoita, jotka ovat yhtyneet kutsujien konferenssin jälkeen, on ruvennut harjoittamaan epäluottamuspolitiikkaa puolueen keskuselimiä kohtaan, jotka ovat olemassa puolueen II edustajakokouksen hyväksymien puoluesääntöjen perusteella, ja mennyt siinä niin pitkälle, että on perustanut oman äänenkannattajansa ja keskuselimensä ja nykyään toimii oman edustajakokouksensa koollekutsumiseksi. Vihdoin, tämän vuoden kesällä koittaa aika, joka puolueen säännöissä on osoitettu III sääntömääräisen edustajakokouksen koollekutsumisajaksi. — Näissä oloissa Keskuskomitea näkee ainoaksi ja viimeiseksi kahtiajaon estämisen keinoksi sen, että *aivan lähitulevaisuudessa kutsutaan koolle puolueen yleinen edustajakokous.*

Vakuuttuneena siitä, että edustajakokouksen työn tuloksellisuus — niin niiden mitä vakavimpien tehtävien käsittelyn kannalta, joita nykyinen poliittinen momentti on puolueelle asettanut, kuin myös puolueen todella kestäväen yhtenäisyyden aikaansaamisen mielessä — tulee kokonaan riippumaan kaikkien huomattavien ja vaikutusvaltaisten virtausten kaikinpuolisesta ja täydellisestä edustuksesta edustajakokouksessa, Keskuskomitea, turvatakseen edustuksen täydellisyyden, on päättänyt sääntöjen perusteella käyttää laajasti oikeuttaan kutsua edustajakokoukseen tovereita neuvottelevalla äänioikeudella. Ottaen huomioon sen, että puoluetta jäytävä eripuraisuus on erällä paikkakunnilla johtanut huomattavien ryhmien suoranaisen komiteoista erkanemiseen ja toisin paikoin komiteoiden ja paikallisjärjestöjen väliseen raikeään antagonismiin, Keskuskomitea kehoittaa lähettämään edustajakokoukseen omia edustajia neuvottelevalla äänioikeudella: 1) kaikkia ryhmiä, jotka ovat irtisanoutuneet komiteoista ennen k.v. maaliskuun 1 päivää, 2) kaikkia paikallisjärjestöjä suurissa teollisuuskeskuksissa, missä komitean toimintapiirissä on vähintään 20.000 työläistä ja missä enemmän kuin puolet paikallisjärjestön jäsenistä ilmaisevat epäluottamuksensa paikalliselle komitealle kysymyksessä, joka koskee edustajakokoukseen lähetettävän edustajan vaalia.

Huomautus. Paikallisjärjestöjen jäsenistöön kuuluviksi Keskuskomitea kehoittaa tässä tapauksessa katsomaan vain ne toverit, jotka kuuluen johonkin komitean alaiseen järjestöön harjoittavat komitean johdolla ja valvomina aktiivisesti vallankumouksellista toimintaa, joka ilmenee propaganda-, agitaatio-, organisaatiotyönä, kirjallisenä työnä, kirjallisuuden julkaisemisena ja levittämisenä. Edelleen, koska sääntöjen mukaisesti puolueen yleisen edustajakokouksen kutsuu koolle puolueen Neuvosto, niin Keskuskomitea, kehoittaen puolueen paikalliskomiteoita esiintymään III edustajakokouksen koollekutsumisen puolesta, mikä nyt on ainoa keino turvata puolueen yhtenäisyys, on omasta puolestaan

puolueen Neuvostossa olevien edustajiensa kautta tukeva päätöstään edustajakokouksen viipymättömästä koollekutsumisesta ja nyt heti ryhtyvä useihin käytännöllisiin valmistelutoimenpiteisiin. Sitä paitsi Keskuskomitea ilmoittaa, että se tekee kaiken voitavansa saadakseen mukaan edustajakokouksen koollekutsumisen toteuttamiseen „Organisaatiobyroon”, joka muutamien komiteain aloitteesta on sitä tarkoitusta varten muodostettu ja jonka valmistava toiminta voi olla jouduttamassa ja helpottamassa edustajakokouksen koollekutsumista.

Huomautus. Yksityiskohdat niin sanotun „enemmistön” komiteain „Organisaatiobyroon” osallistumisesta edustajakokouksen koollekutsumisen valmisteluun on määriteltävä molemminpuolisen sopimuksen perusteella. Nähdn puolueen *viipymättä pidettävän* yleisen edustajakokouksen koollekutsumisen viimeiseksi keinoksi, jolla voidaan estää kahtiajakaantuminen ja luoda todellinen puolueen yhtenäisyys, mikä yksin vain voi antaa meille tarpeellisen voiman täyttääksemme Venäjän sosialidemokratian edessäolevat suuret tehtävät, Keskuskomitea kehoittaa kaikkia puolueen jäseniä valmistelemaan mitä tarmokkaimmin *viipymättä pidettävää edustajakokousta*.

Maaliskuun 4 pñä 1905.

VSDTP:n Keskuskomitea.

2) Keskuskomitean kirje Enemmistökomiteain Byroolle maaliskuun 6 pltä 1905.

Maaliskuun 4 pñä Keskuskomitea päätti kääntyä puoluekomiteain puoleen kehoittaen valmistautumaan puolueen III edustajakokoukseen, ja omalta puoleltaan se on päättänyt ryhtyä toimenpiteisiin edustajakokouksen koollekutsumiseksi mikäli mahdollista aivan lähiaikoina.

Koska *puolueen yleisen* edustajakokouksen menestys ja sen koollekutsumisen mitä pikaisin toteuttaminen riippuu kaikkien niiden tovereiden ja järjestöjen mahdollisimman yksimielisestä toiminnasta, jotka *nykyisin* esiintyvät edustajakokouksen puolesta, niin Keskuskomitea kääntyy niin kutsutun „enemmistön” komiteain Organisaatiobyroon puoleen ehdottaen molemminpuolista sopimusta tässä kysymyksessä ja yhteistoimintaa, minkä tarkoituksena on edustajakokouksen mitä pikaisin koollekutsuminen ja *koko* puolueen mahdollisimman täydellisen edustuksen aikaansaaminen siinä.

Maaliskuun 6 pñä 1905.

VSDTP:n Keskuskomitea.

3) Keskuskomitean ja Enemmistökomiteain Byroon yhteinen vetoamus puolueelle maaliskuun 12 pltä 1905.

Puolueelle

Keskuskomitea ja Enemmistökomiteain Byroo, jotka ovat ottaneet huolekseen aloitteenteon puolueen III edustajakokouksen koollekutsumiseksi, tiedoittavat kaikille puoluejärjestöille, että pitäen lähtökohtana kipeää tarvetta kutsua viivyttlemättä koolle puolueen III edustajakokous yhtenäisen puoluetaktiikan ja puolueen organisatorisen yhtenäisyyden aikaansaamiseksi, ne ovat päässeet sopimukseen yhteisestä edustajakokouksen järjestämisestä seuraavilla perusteilla:

1) Edustajakokous kutsutaan koolle ottamalla pohjaksi Keskuskomitean ja Enemmistökomiteain Byroon julkilausumissa esitetyt ohjelmat, joista juontuu seuraava päiväjärjestys:

a) edustajakokouksen konstituominen, b) puoluetaktiikan kysymykset, c) puolueen organisaatiokysymykset: 1) keskuselimiä organisaatio, 2) komiteain organisaatio, 3) eri puolue-elimien ja niiden osien keskinäiset suhteet, d) toimintaselostukset, e) vaalit.

2) Edustajakokoukseen kutsutaan kaikkia puoluejärjestöjä, joilla II edustajakokouksen sääntöjen mukaisesti on oikeus osallistua siihen päätösvaltaisella äänioikeudella (s.o. 4 Kaukasian komiteaa, Moskovan, Pietarin, Tverin, Tulan, Nizhni Novgorodin, Pohjoinen, Kievin, Odesan, Jekaterinoslavin, Harkovin, Donin, Voronezhin, Nikolajevin, Saratovin, Samaran, Luoteinen, Polesjen, Astrakaanin komiteat, Liiga; Donetsin, Krimin, Uralin ja Siperian liitot*, ja kaikkia muita — neuvottelevalla äänioikeudella.

3) Hyväksytään organisaatiotyö, minkä Enemmistökomiteain Byroon tähän mennessä suorittanut puolueen III edustajakokouksen koollekutsumiseksi.

4) Vastaisen työn edustajakokouksen koollekutsumisen alalla suorittavat yhteisesti Enemmistökomiteain Byroon ja Keskuskomitea, jotka muodostavat Organisaatiokomitean.

5) „Iskran” 89. numerossa julkaistua puolueen Neuvoston päätöslauselmaa, jossa vastustetaan puolueen III edustajakokouksen koollekutsumista, Keskuskomitea ja Enemmistökomiteain Byroon eivät tunnusta aiheelliseksi keskeyttämään edustajakokouksen järjestämistyötä.

Maaliskuun 12 pñä 1905.

Vuoden 1905 maaliskuun 12 pñtä olevaa Keskuskomitean ja Enemmistökomiteain Byroon sopimusta ei toistaiseksi saateta julkisuuteen.

* * *

Siis, me voimme juhliä täydellistä moraalista voittoa! Venäjä on päässyt voitolle ulkomaisista. Puoluekantaisuus on voittanut kerholaisuuden. Viime tingassa Keskuskomitea huomasi, että Enemmistökomiteain Byroon toimesta koollekutsuttava edustajakokous on todella puolueen edustajakokous, ja yhtyi Enemmistökomiteain Byroohon. Keskuskomitea löysi itsessään viime hetkessä kylliksi kansalaisurheutta kieltäytyäkseen puoluevastaisesta politiikasta ja noustakseen vastustamaan ulkomaista Neuvostoa. Puolueemme sääntöjen mukaan edustajakokouksen kutsuu koolle Neuvosto eikä Keskuskomitea. Siis juridisesti puhuen

* Mitä tulee Riian, Smolenskin, Kurskin, Orelin-Brjanskin, Kasaanin, Kremen-tshukin, Jelisavetgradin ja Kubanin komiteoihin, niin ks. Keskuskomitean ja Enemmistökomiteain Byroon sopimuksen 3. kohtaa.

millään tätä kysymystä koskevilla Keskuskomitean julki-
lausumilla ja sopimuksilla ei ole mitään voimaa. Mutta kun
Neuvosto rikkoi sääntöjä ja kieltäytyi tekemästä edustaja-
kokoukselle toimintaselostusta,— komiteat eivät ainoastaan
voineet, vaan niiden pitikin ottaa käsiinsä edustajakokous-
aloite, ja Keskuskomitea, tunnustamalla komiteain valitse-
man Byroon, kieltäytyi siten seuraamasta puoluetta vaille
jääneen puolueen Neuvoston onnetonta esimerkkiä.

Me emme voi nyt lausua mielipidettämme Keskuskomitean ja Enemmistökomiteain Byroon sopimuksen konkreettista kysymyksistä. Kaikki nuo kysymykset samoin kuin edustajakokouksen päiväjärjestystä, sen kokoonpanoa j.n.e. koskevat kysymykset voi tietenkin ratkaista vain itse edustajakokous. Sen tähden rajoitumme vain toivottamaan menestystä edustajakokoukselle ja kehoittamaan kaikkia tovereita: ryhtykää heti ja mitä tarmokkaimmin edustajakokousta valmistelemaan kaikinpuoliseen toimintaan. Päätteeksi jää kerrattavaksemme se, mitä olemme sanoneet „Vperjodin” 11. n:ssa: ....„olemme nyt välittömästi päässeet mahdolliselle, suoralle ja selvälle tielle, joka johtaa pois kriisistä” *.

„Vperjod” № 13,
huhtikuun 5
(maaliskuun 23) pnrä 1905

Julkaistaan „Vperjod” lehden
tekstin mukaan

---

* Ks. tätä osaa, s. 233. Toim.